

גַּרְם אֵת זֶה? מִשּׁוּם שְׂרָשְׁעִים
מִפְּרִידִים יֵצֵר רַע מֵיֵצֵר טוֹב,
וְנִדְבָקִים בְּיֵצֵר רַע.

בֵּא רָאָה, יְהוּדָה בֵּא מִצַּד הַשְּׂמָאל
וְנִדְבַק בַּיַּמִּין כְּדִי לְנִצָּח עַמִּים
וְלִשְׁבֹּר חֵילָם. שְׂאֵם לֹא נִדְבַק
בַּיַּמִּין, לֹא יִשְׁבֹּר אֵת חֵילָם. וְאִם
תֹּאמֶר לְמָה בַּיַּמִּין, וְהָרִי שְׂמָאל
מַעֲזֵר דִּינִים בְּעוֹלָם?

אֲלָא סוּד זֶה, בְּשַׁעָה שֶׁהִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא דֵּן אֵת יִשְׂרָאֵל, אֵינּוּ דֵּן
אוֹתָם אֲלָא מִצַּד הַשְּׂמָאל, כְּדִי
שְׂיִהְיֶה דוּחָה אוֹתָם בְּשְׂמָאל
וּמִקְרַב בַּיַּמִּין. אֲבָל לְשַׁאֲרֵי הָעַמִּים
דוּחָה אוֹתָם בַּיַּמִּין וּמִקְרַב אוֹתָם
בְּשְׂמָאל, וְסִימְנֵיהּ גַּר צְדָק, דוּחָה
אוֹתָם בַּיַּמִּין, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (שְׁמוֹת טו)
יְמִינֵיהּ ה' נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ יְמִינֵיהּ ה'
תִּרְעֵץ אוֹיֵב. מִקְרַב אוֹתָם בְּשְׂמָאל,
כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ.

מִשּׁוּם כֶּף, יְהוּדָה שְׂהוּא מִצַּד
שְׂמָאל, נִדְבַק בַּיַּמִּין, וּמִסְעוּתוֹ
לַיַּמִּין, וְאוֹתָם שְׁעִמּוֹ הִתְחַבְּרוּ כְּלָם
לַיַּמִּין. יִשְׁשַׁכֵּר שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה
שְׂהוּא יַמִּין, שְׂכַתוֹב מִיַּמִּינוֹ אֵשׁ דָּת
לְמוֹ. זְבוּלוֹן שְׂהוּא תוֹמֵךְ הַתּוֹרָה
יַמִּין, כְּנֹאֲמֵר שׁוֹק הַיַּמִּין. וְלִכְן
יְהוּדָה נִקְשֶׁר מִצַּד זֶה וְזֶה. צְפוּן
בְּמִים, שְׂמָאל בַּיַּמִּין.

רְאוּבֵן שְׂחֻטָא לְאַבְיוֹ שְׂרָה בַּיַּמִּין,
וְהִתְקַשֵּׁר בְּשְׂמָאל, וְנִדְבַק בּוֹ. וְלִכְן
אוֹתָם שְׂנַמְצָאוּ עִמּוֹ הֵם שְׂמָאל.
שְׂמַעוֹן שְׂהוּא שְׂמָאל מִצַּד שֵׁל שׁוֹר,
שְׂכַתוֹב וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאל. גָּד
שׁוֹק שְׂמָאל, כְּתוֹב (בְּרַאשִׁית מט) גָּד
גְּדוּד יְגוּדְנֵהּ וְהוּא יְגוּד עֲקֵב. כֹּאֵן
נִדְבַק דְּרוּם בְּאֵשׁ, יַמִּין בְּשְׂמָאל.
וְעַל זֶה שְׂאֲמַרְנוּ וְהִשְׁבַּת אֶל

דְּשׁוֹר, דְּכַתִּיב, (יחזקאל א') וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאל. גָּד שׁוֹקָא שְׂמָאלָא, כְּתִיב
(בְּרַאשִׁית מ"ט) גָּד גְּדוּד יְגוּדְנֵהּ וְהוּא יְגוּד עֲקֵב. הֵכָא, אֲתִדְבַק דְּרוּם בְּאֵשָׁא,
יְמִינָא בְּשְׂמָאלָא.

וְעַל דָּא הָא דְאֲמַרְן וְהִשְׁבוֹתָ אֶל לְבָבְךָ, לְאַכְלֵלָא לוֹן כְּתָדָא, שְׂמָאלָא

בְּגִין דְּחִיבִין מִפְּרִישִׁין יֵצֵר רַע מֵיֵצֵר טוֹב,
וּמִתְדַבְּקִין בְּיֵצֵר רַע.

תָּא חֲזִי יְהוּדָה אֲתִי (דף כ"ז ע"א) מִסְטָרָא
דְּשְׂמָאלָא, וְאֲתִדְבַק בַּיַּמִּינָא, בְּגִין
לְנִצָּחָא עַמִּין, וְלִתְבָרָא חֵילִיהוּן. דָּאִי לֹא
אֲתִדְבַק בַּיַּמִּינָא, לֹא יִתְבַּר חֵילִיהוּן. וְאִי
תִּימָא אֲמָאִי בַּיַּמִּינָא. וְהָא שְׂמָאלָא אֲתַעֲר
דִּינִין בְּעוֹלָמָא.

אֲלָא רְזָא דָא, בְּשַׁעָתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דֵּן לְהוֹ לְיִשְׂרָאֵל, לֹא דֵּן לְהוֹ אֲלָא
מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, בְּגִין דִּיהָא דְחִי לוֹן
בְּשְׂמָאלָא, וּמִקְרַב בַּיַּמִּינָא. אֲבָל לְשַׁאֲרֵי עַמִּין,
דְּחִי לוֹן בַּיַּמִּינָא, וּמִקְרַב לוֹן בְּשְׂמָאלָא.
וְסִימְנֵיהּ גַּר צְדָק, דְּחִי לוֹן בַּיַּמִּינָא, כְּמָה
דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת ט"ו) יְמִינֵיהּ ה' נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ יְמִינֵיהּ
ה' תִּרְעֵץ אוֹיֵב. מִקְרַב לוֹן בְּשְׂמָאלָא כְּמָה
דְאֲמַרְן.

בְּגִינֵי כֶּף, יְהוּדָה דָּאִיהוּ מִסְטָר שְׂמָאלָא,
אֲתִדְבַק בַּיַּמִּינָא, וּמִטְלָנוּי לַיַּמִּינָא.
וְאֵינּוּן דְּעַמִּיָּה אֲתִחַבְּרוּ כְּלָהוּ לַיַּמִּינָא.
יִשְׁשַׁכֵּר דְלַעֲי בְּאוּרִייתָא, דָּאִיהִי יְמִינָא,
דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים ל"ג) מִיַּמִּינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ. זְבוּלוֹן
דָּאִיהוּ תְּמִיךְ אוּרִייתָא יְמִינָא, כְּמָה דָּאֵת אֲמַר
שׁוֹק הַיַּמִּין. וְעַל דָּא יְהוּדָה אֲתִקְשֶׁר מִסְטָרָא
דָּא וְדָא. צְפוּן בְּמִים, שְׂמָאלָא בַּיַּמִּינָא.

רְאוּבֵן דְּחֻטָא לְגַבֵּי אַבְיוֹ, שְׂרָא בַּיַּמִּינָא,
וְאֲתִקְשֶׁר בְּשְׂמָאלָא, וְאֲתִדְבַק בִּיהּ.
וְעַל דָּא, אֵינּוּן דְּאֲשַׁתְּכַחוּ עַמִּיָּה, אֵינּוּן
שְׂמָאלָא. שְׂמַעוֹן דָּאִיהוּ שְׂמָאלָא מִסְטָרָא

דְּשׁוֹר, דְּכַתִּיב, (יחזקאל א') וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאל. גָּד שׁוֹקָא שְׂמָאלָא, כְּתִיב
(בְּרַאשִׁית מ"ט) גָּד גְּדוּד יְגוּדְנֵהּ וְהוּא יְגוּד עֲקֵב. הֵכָא, אֲתִדְבַק דְּרוּם בְּאֵשָׁא,
יְמִינָא בְּשְׂמָאלָא.

וְעַל דָּא הָא דְאֲמַרְן וְהִשְׁבוֹתָ אֶל לְבָבְךָ, לְאַכְלֵלָא לוֹן כְּתָדָא, שְׂמָאלָא

לְבַבְךָ, לְהַכְלִילִם כְּאֶחָד, שְׂמַאל
בְּיָמִין. אַז תִּדְעַ (דברים ד') כִּי ה' הוּא
הָאֱלֹהִים. אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְדַאי כֶּף
הוּא, וְעַכְשָׁו יְדוּעַ, הוּא אֶהְרֵן
וּמִשָּׁה, הוּא מִשָּׁה וְאֶהְרֵן, רוּחַ
בְּמִים, וּמִים בְּרוּחַ, לְהִיּוֹת אֶחָד,
וְעַל זֶה כְּתוּב הוּא.

רַבִּי אַבָּא פִּתַח וְאָמַר, (שם) וְאֶהְבַּת
אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבַבְךָ וּבְכָל
נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ. כְּמוֹ זֶה כָּאֵן
נִרְמַז הַיְחוד הַקְדוּשׁ, וְאֶזְהָרָה הוּא
לְאָדָם לִיחַד אֶת הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ
כְּרַאוּי בְּאֶהְבָה עֲלִיוֹנָה. בְּכָל לְבַבְךָ
זֶה יָמִין וּשְׂמַאל (קדוש) שְׁנֵי קְרָאִים
יֵצֵר טוֹב וְיֵצֵר רַע. וּבְכָל נַפְשְׁךָ - זוּ
נַפְשׁ דְּדוֹד שְׁנֵינָהּ בִּינֵיהֶם. וּבְכָל
מְאֹדְךָ - לְהַכְלִילִם לְמַעַלָּה בְּמִקּוֹם
שְׂאִינ בּוֹ שְׁעוֹר. כָּאֵן הוּא יְחוד שְׁלָם
לְאֶהב אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא כְּרַאוּי.
עוֹד, וּבְכָל מְאֹדְךָ - זֶה יַעֲקֹב, שֶׁהוּא
אֲחוּז לְכָל הַצְּדִדִים, וְהַפֵּל הוּא יְחוד
שְׁלָם כְּרַאוּי, מִשּׁוּם כֶּף הוּא אֶהְרֵן
וּמִשָּׁה, הוּא מִשָּׁה וְאֶהְרֵן, הַכֵּל הוּא
אֶחָד בְּלִי פְרוּד.

כִּי יִדְבַר אֲלֵכֶם פְּרַעַה לֵאמֹר. רַבִּי
יְהוּדָה פִּתַח וְאָמַר, (תהלים קיט) מָה
אֶהְבַּתִּי תוֹרַתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא
שִׂיחַתִּי. וְכְתוּב חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם
לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צְדָקָךָ. בֹּא
רְאֵה, דָּוִד הוּא מְלֶךְ יִשְׂרָאֵל,
וְהַצְּטֻרָף לְדוֹן אֶת הָעַם, לְהַנְהִיג אֶת
יִשְׂרָאֵל כְּרוּעָה הַמְנַהִיג צֹאנוּ שְׁלֹא
יִסְטוּ מִדְּרָף הָאֲמַת. הָרִי בְּלִילָה
כְּתוּב חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת
לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צְדָקָךָ, וְהוּא מִתְעַסֵּק
בַּתוֹרָה וּבַתְּשׁוּבוֹת שֶׁל הַקְדוּשׁ
כְּרוּף הוּא עַד שְׁמַגִּיעַ הַבְּקָר.

וְהוּא מְעוֹרֵר אֶת הַבְּקָר, כְּמוֹ
שְׁכַתוּב (שם נג) עוֹרָה כְּבוֹדִי עוֹרָה
הַנֶּבֶל וְכִנּוֹר אֶעִירָה שְׁחַר. כְּשֶׁבֹא
הַיּוֹם, אָמַר פְּסוּק זֶה, מָה אֶהְבַּתִּי

בְּיָמִינָא. כְּדִין תִּדְעַ (דברים ד') כִּי ה' הוּא
הָאֱלֹהִים. אָמַר רַבִּי אַבָּא וְדַאי הָכִי הוּא,
וְהַשְׁתָּא יְדִיעָא, הוּא אֶהְרֵן וּמִשָּׁה, הוּא מִשָּׁה
וְאֶהְרֵן, רוּחָא בְּמִיָּא, וּמִיָּא בְּרוּחָא, לְמַהוּי
חַד. וְעַל דָּא כְּתוּב הוּא.

רַבִּי אַבָּא פִּתַח וְאָמַר, (דברים ו') וְאֶהְבַּת אֶת ה'
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבַבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל
מְאֹדְךָ. כִּהְיִי גְּוֹנָא הָכָא אֲתִרְמִיז יְחודָא
קְדִישָׁא, וְאֶזְהָרָה הוּא לְבַר נֶשׁ, לִיְחודָא שְׂמַא
קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוֹת, בְּרַחֲמֵי עֲלָאָה. בְּכָל
לְבַבְךָ: דָּא יְמִינָא וּשְׂמַאלָא (נ"א מְדִישָׁא) דְּאֶקְרִי
יֵצֵר טוֹב וְיֵצֵר רַע. וּבְכָל נַפְשְׁךָ: דָּא נַפְשׁ דְּדוֹד,
דְּאֲתִיְהִיבַת בִּינֵיהֶו. וּבְכָל מְאֹדְךָ לְאֶכְלָלָא
לוֹן לְעִילָא בְּאֲתֵר דְּלִית בֵּיה שְׁעוֹרָא. הָכָא
הוּא יְחודָא שְׁלִים לְמַרְחַם לִיה לְקוּדְשָׁא
כְּרוּף הוּא כְּדָקָא יְאוֹת.

תו, וּבְכָל מְאֹדְךָ: דָּא יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ אֶחִיד
לְכָל סְטָרִין, וְכֵלָא הוּא יְחודָא שְׁלִים
כְּדָקָא יְאוֹת, בְּגִינֵי כֶּף, הוּא אֶהְרֵן וּמִשָּׁה הוּא
מִשָּׁה וְאֶהְרֵן, כֵּלָא הוּא חַד בְּלֹא פְרוּדָא.

כִּי יִדְבַר אֲלֵיכֶם פְּרַעַה לֵאמֹר. (שמות ז') רַבִּי
יְהוּדָה פִּתַח וְאָמַר, (תהלים קי"ט) מָה אֶהְבַּתִּי
תוֹרַתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחַתִּי. וְכְתוּב,
חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי
צְדָקָךָ. תָּא חֲזִי, דָּוִד אִיהוּ מְלֶכָא דִּישְׂרָאֵל,
וְאֶצְטֻרִיף לְמִידָן עֲמָא, לְדַבְרָא לוֹן לְיִשְׂרָאֵל,
כְּרַעֲיָא דְּמַדְבַּר עֲאֲנִיָּה דְּלֹא יִסְטוֹן מְאוּרְחָא
דְּקָשׁוּט. הָא בְּלִילָה כְּתוּב, חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם
לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צְדָקָךָ. וְאִיהוּ אֲתִעַסֵּק
בְּאוּרִייתָא וּבַתְּשׁוּבוֹת דְּקוּדְשָׁא כְּרוּף הוּא,
עַד דְּאֲתִי צְפָרָא.

וְאִיהוּ אֲתִעַר צְפָרָא, כְּמָה דְּכְתוּב, (תהלים נ"ז) עוֹרָה כְּבוֹדִי עוֹרָה הַנֶּבֶל וְכִנּוֹר